4. KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP MÔN ÂM NHẠC

Định hướng chung việc đánh giá kết quả giáo dục môn Âm nhạc theo chương trình mới 2018 đã chỉ ra như sau: "Nhằm cung cấp thông tin chính xác, kịp thời, có giá trị về mức độ đáp ứng yêu cầu cần đạt của chương trình và sự tiến bộ của HS; hướng dẫn, điều chỉnh dạy học, quản lí và phát triển chương trình để nâng cao chất lượng giáo dục âm nhạc. Giáo viên đánh giá phẩm chất và năng lực dựa vào những yêu cầu cần đạt, kết hợp đánh giá định tính với định lượng, kết hợp đánh giá chẩn đoán kết hợp với đánh giá quá trình học tập, luyện tập, biểu diễn, sáng tạo để thấy được sự tiến bộ của HS về ý thức, về năng lực âm nhạc."

Tự đánh giá: Từng HS nhận xét bản thân đã hoàn thành bài học hoặc chưa hoàn thành bài học. Chỗ nào chưa làm được, chỗ nào còn làm sai…

Đánh giá lẫn nhau: HS đánh giá bạn đã đạt hoặc chưa đạt. HS nhận xét bạn của mình những chỗ sai /đúng.

GV đánh giá: Nhận xét khái quát, chỉ ra những chỗ cần phải sửa chữa, gợi ý cách khắc phục…

Trong kiểm tra đánh giá có các hình thức:

– Kiểm tra – đánh giá chẩn đoán (áp dụng vào thời điểm đầu năm học để biết năng lực của HS).

– Kiểm tra – đánh giá thường xuyên (áp dụng trong các bài học / tiết học hằng ngày, hằng tuần).

– Kiểm tra định kì (áp dụng ở cuối học kì, cuối năm học, cuối cấp học).

Trong kiểm tra có đánh giá định tính: kết quả học tập được mô tả bằng nhận xét hoặc biểu thị bằng chữ cái. Đánh giá định lượng thì kết quả học tập được đánh giá bằng điểm số, chủ yếu sử dụng ở cấp Trung học cơ sở, Trung học phổ thông.

Ví dụ về kiểm tra – đánh giá:

– Sau khi học một bài hát, học sinh trình bày bài hát đã học. GV cho HS nhận xét bạn sau đó GV kết luận (GV khen ngợi, biểu dương nếu hát đúng, hát tốt, chỉ ra chỗ

+ Khi hát có biểu hiện cảm xúc.

+ Trả lời được câu hỏi.

– Đánh gía năng lực vận dụng / sáng tạo âm nhạc:

+ Tìm được động tác vận động cơ thể theo bài hát, bài đọc nhạc.

+ Biết hòa giọng hát cùng tập thể.

+ Có thể trình bày bài hát trước mọi người một cách tự nhiên, tự tin, có diễn xuất, có biểu cảm.

chưa đúng, đúng sai nhiều / ít, chỗ nào cần sửa, cách sửa…). Đánh giá hoàn thành, hoàn thành tốt hoặc chưa hoàn thành.

– Sau khi tập đọc nốt nhạc hay mẫu âm, HS tự nhận xét bản thân đã thực hiện đúng, chưa đúng; bạn góp ý, GV kết luận, đánh giá.

4.1. Kiểm tra đánh giá năng lực, phẩm chất

Giáo dục phẩm chất qua bài học: Có 5 phẩm chất cần hình thành và giáo dục cho HS suốt thời gian học ở nhà trường phổ thông. Đó là: yêu nước, nhân ái, trung thực, chăm chỉ và trách nhiệm. Trong môn Âm nhạc tùy từng nội dung kiến thức mà giáo dục cho học sinh từng phẩm chất đó. Tuy nhiên, với bộ môn Nghệ thuật đặc thù như Âm nhạc thì có thể khai thác thông qua các bài hát, giờ học hát, đọc nhạc, chơi nhạc cụ…

Có 3 năng lực đặc thù của môn học Âm nhạc cần được phát triển, đó là: năng lực thể hiện (hát, đọc nhạc, chơi nhạc cụ), năng lực hiểu biết và cảm thụ (hiểu biết lí thuyết âm nhạc, cảm thụ bài hát được học, cảm thụ bài hát hay bản nhạc được nghe, cảm thụ qua việc chơi nhạc cụ), năng lực vận dụng và sáng tạo (vận dụng vào đời sống, vận dụng vào học bài mới, sáng tạo trong tập biểu diễn, sáng tạo trong cách thể hiện tác phẩm…). Tổng hợp các năng lực trên để hình thành năng lực thẩm mĩ trong Chương trình tổng thể đã ghi.

Đánh giá năng lực đạt được qua Chủ đề / bài học: Đánh giá năng lực phải quan tâm đến việc hình thành kiến thức, kĩ năng. Ví dụ khi học bài hát phải đánh giá hát đã đúng hay còn sai (sai cao độ hay sai trường độ? Có thể sai cả hai yếu tố đó), hát có biểu cảm. Đọc nhạc cũng vậy, nhưng đọc nhạc còn phải lưu ý đọc đúng tên nốt, biết gõ đệm, không học vẹt…

4.2. Một số gợi ý về hình thức phương pháp kiểm tra, đánh giá năng lực trong môn Âm nhạc

– Đánh giá năng lực thể hiện âm nhạc:

+ Hát / đọc nhạc theo giai điệu đúng / sai (cao độ, trường độ).

+Hát lời ca đúng / sai.

+ Hát / đọc nhạc đúng / sai nhịp / phách.

+ Hát có diễn cảm, hát kết hợp vận động.

– Đánh giá năng lực cảm thụ, hiểu biết âm nhạc:

+ Khi nghe nhạc có biểu hiện cảm xúc.

+ Nêu được tên bài, tên tác giả, nội dung bài hát, bài nghe…

+ Khi gõ phách, gõ nhịp phải nhịp nhàng đều đặn.

+ Nhớ tên nốt nhạc, hình nốt.